

Fortolkningsnotits: Kommissorium for ekspertgruppe om unge landbrugere

14. marts 2025

Der er i forbindelse med ekspertgruppens arbejde efterspurgt en fortolkning af kommissoriet for ekspertgruppen med henblik på afklaring af bl.a. definition af unge landbrugere og finansielle rammevilkår.

Unge landbrugere

Unge landbrugere er i kommissoriet – jf. *Aftale om et Grønt Danmark* – ikke nærmere defineret aldersmæssigt. Unge landbrugere forstås i stedet som nye landbrugere, som står over for eller er i gang med en førstegangsetablering og eller et generationsskifte i landbrugserhvervet.

Afgrænsning af landbrug

Der indgår i analysen både deltids- og heltidslandbrug. I bagvedliggende data og analyser samt i afrapporteringen segmenteres så vidt muligt i heltids- og deltidslandbrug. Der er i udgangspunktet ikke andre afgrænsninger i forhold til intensiteten af driften af hensyn til, at førstegangsetablering eller generationsskifte eksempelvis kan afspejle en deltidsaktivitet.

Analysen afgrænses endvidere til drift af arealer, som hovedsageligt anvendes til landbrug eller gartneri, jf. Danmarks Statistiks afgrænsning efter Danske Branchekoder. Udgangspunktet for vurderingen af stilleskruer og mekanismer er således også denne ”snævre” definition. Såfremt det i analysen af stilleskruer vurderes, at også moderne arealforvaltere i bred forstand berøres af det givne tiltag, anføres dette blot i det skrevne.

Finansielle rammevilkår

De finansielle rammevilkår defineres som de forhold, som er bestemmende for en ung landbrugers adgang til finansiering ved førstegangsetablering eller generationsskifte. På baggrund af den finansielle sektors brede palette af vurderingspunkter ved stillingtagen til finansieringspakker ifm. etablering, tager ekspertgruppen ligeledes udgangspunkt i en række faktorer, som således kan påvirke adgangen til finansiering.

Udgangspunkt i eksisterende analyser

Af *Aftale om et Grønt Danmark*, og dermed også af kommissoriet for ekspertgruppen for unge landbrugere, fremgår, at ”*Ekspertgruppens arbejde vil tage udgangspunkt i eksisterende analyser af området, herunder anbefalingerne fra ekspertgruppen for landbrugets økonomi fra 2021.*”

Ekspertgruppen er i forbindelse med arbejdet blevet præsenteret for ovennævnte rapport fra 2021 samt IFRO’s årlige forskningsbaserede rapport *Landbrugets Økonomi* fra 2024 og SEGES’ *Behov for ejerskifte frem mod 2023* fra 2019. Eftersom 2021-rapporten er nævnt eksplicit i *Aftale om et Grønt Danmark* er tallene fra denne opdateret og udleveret til ekspertgruppens baggrund.

Dertil har sekretariatet stillet baggrundsnotitser til rådighed for ekspertgruppen udarbejdet på baggrund af eksisterende data fra bl.a. Danmarks Statistik og SEGES. Der kan desuden tages afsæt i eksisterende tiltag fra udlandet.